

ABD'DEKİ GENEL MÜFETTİŞLİK SİSTEMİ TÜRKİYE İÇİN BİR MODEL OLABİLİR Mİ?

Fatih SEZER
İç Denetçi
Hazine Müsteşerliği

I-GİRİŞ

Türkiye'deki denetim sistemini de içine alan reform çalışmaları sonrasında farklı denetim birimlerinin rolleri arasında görev çakışmaları ortaya çıkmıştır. Görev çakışmalarının giderilmesine yönelik olarak her bir kurumda ayrı denetim ve teftiş birimlerinin bulunması yerine kurumdaki tüm denetim birimlerinin tek bir denetim biriminin çatısı altında birleştirilmesi çözüm yolu olarak önerilebilecek fikirlerden biridir.¹ Bu kapsamda bu görüş paralelinde bir uygulamanın bulunduğu ABD'deki genel müfettişlik sisteminin nasıl kurulduğu, tarihi ve federal kamu yönetimindeki yerinin ve nasıl işlediğinin anlaşılması yapılacak değerlendirmelerde yardımcı olacağı düşüncesi ile bu denetim modeli aşağıda açıklanmaya çalışılmıştır.

II-TARİH

ABD'de Genel Müfettişlik müessesinin tarihini 1700'lü yılların sonuna kadar götürmek mümkün ise de modern anlamda genel müfettişlik ilk olarak Uluslararası İşbirliği Örgütünde 1959 yılında kurulmuştur. ABD tarafından yürütülen dış yardım programlarının denetimiyle görevlendiren genel müfettişin (GM'in) Dışişleri Bakanı tarafından atanması öngörülmüştür. 1961'de yapılan değişiklikle GM'in Başkan tarafından atanması hükmü getirilmiş ve ayrıca ilgili bazı kurumlar üzerinde denetim yetkisi getirilmiştir. Ancak ilk GM'nin faaliyetleri başarısız olarak değerlendirilmiş ve ilgili ajansın devamı niteliğindeki Uluslararası Kalkınma Ajansı kurulduğunda, bu ajansın idari işleme GM'lik Ofisini kurması neticesinde ortadan kaldırılmıştır.²

1960'li yıllarda Tarım Bakanlığında yaşanan büyük

1 OKUR, Yasar "Türkiye Teftiş ve İç Denetim: Kavramlar, Beklentiler ve Hayatla yüzleşme". Maliye Dergisi Sayı 158; Ocak-Haziran 2010; s 581.

2 LIGHT, Paul "Monitoring Government: Inspectors General and the Search for Accountability"; The Brookings Institution; Washington; 1993; s. 31. ve devamı. Bu bölümde GM'in tarihi anlatılırken ağırlıklı olarak Light'ın adı geçen kitabındaki ikinci bölüm "Designing the Concept" adlı bölümden yararlanılmıştır.

yolsuzluk olaylarından sonra girilen reform hareketlerinin bir parçası olarak bakanlık bünyesinde Bakan tarafından idari işlemlerle GM ofisi kurulmuştur. Genel olarak başarılı faaliyet yürüttüğüne inanılmasına ve Sayıştay'ın desteğine rağmen 1974 yılında yine bakanın tek taraflı idari tasarrufuyla ortadan kaldırılmıştır. Bu kararlar bakanlıktaki denetim ve soruşturma birimleri dağıtılmış ancak denetim fonksiyonu tamamen ortadan kaldırılmamıştır. Tarım Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı karara gerekçe olarak denetçi ve soruşturmacıların farklı işler yapmaları nedeniyle ortak bir çatı altında bulunmalarının istenen faydayı sağlamadığını bundan sonra denetim fonksiyonunun doğrudan kendisine bağlı olarak çalışacağını ve böylelikle kendi görevini yürütmesine yardımcı olacağını belirtmiştir. 1977 yılında Başkan olarak seçilen Carter'in atadığı yeni Tarım Bakanı idari tasarrufla GM'yi tekrar kurmuştur.

Kanunun Çıkmasına Giden Süreç

Federal yönetimde GM müessesesinin tam olarak kurulmasını sağlayan 1978 tarihli genel yasadaki önce 1976 yılında Sağlık, Eğitim ve Refah Bakanlığında teşkilat kanununa eklenen bir hükümlerle GM ofisinin kurulması önemli bir adım olmuştur. Bakanlıkta yaşanan yolsuzluklardan sonra Kongre tarafından yapılan incelemelerde Bakanlıkta soruşturmacı eksikliğinin bulunduğu, idare içinde yöneticilere bağlı olarak dağıtılmış görev yapan denetçilerin – ülkemizdeki Genel müdürlüklere bağlı olarak görev yapan Kontrolörler gibi - koordinasyonsuz çalışmaları sonucu etkin olamadıkları ortaya çıkmıştır. Bakanlıkta merkez soruşturma biriminde yalnızca 10 soruşturmacının çalıştığı, geçmiş 10 yıldan kalma soruşturma dosyalarının incelenmek üzere beklediği gibi tespitler yapılmıştır. Bu durum karşısında Tarım Bakanlığında GM ofisinin idari işlemlerle ortadan kaldırılmasını da dikkate alarak Sağlık, Eğitim ve Refah Bakanlığında GM ofisinin yasal bir statü ile görev yapmasını sağlamak üzere yasadaki gerekli değişikliklerin yapılması için çalışmalara başlanmıştır.

Tasarıyı hazırlayan senatörler GM'in bağımsızlığı konusunu üzerinde hassasiyetle durmuşlardır. İlgili senatör konuyla ilgili yorumunda "GM'in çelik ve betonla karışmış bir şekilde hiç bir Bakanın müdahale edemeyeceği veya engelleyemeyeceği bir yapıda olmasını istediğini" belirtmiştir. Bakanlık Bürokrasisi yasadaki

yer alan GM'in Kongreye raporlama yapabilme yetkisine şiddetle karşı çıkmışlar ve bu durumun kurum yönetiminde GM'e karşı güvensizlik oluşturacağını ifade etmişlerdir. Adalet Bakanlığı da GM ofisine uzun yıllar sürecektir olan muhalefeti başlatmış ve yasadaki yer alan Kongre'ye raporlama yapma hükmünün anayasaya aykırı olduğunu ve güçler ayrılığı ilkesini ihlal ettiğini ileri sürmüştür. Neticede politik gereklilikler yasa tasarısını hazırlayan senatörlerin güçlü ve bağımsız GM ofisi isteklerini hayata geçirmesine engel olmuş ve GM ofisi bakanlık yönetiminin bir parçası haline getirilmiştir.

Sağlık, Eğitim ve Refah Bakanlığında GM Ofisinin tesis edilmesi sürecinde Senato kamu idarelerinde benzer denetim ihtiyacının bulunduğunu bir raporla ortaya koymuştur. Senato tarafından yayınlanan bu raporda: "Yakın zamanda yaşanan olaylar Federal yönetimde yolsuzluk, su-i istimal ve kaynak israfının neredeyse salgın haline geldiğini göstermektedir." tespiti yapılarak bu durumla mücadele etmek için denetim alanında yeni bir yapılanmanın gerekliliğine işaret edilmiş ve bu yönde çalışmalara başlanmıştır. Sayıştay da bu dönemde yayınladığı üç raporda federal yönetimde iç denetim açısından ciddi zaafiyet yaşandığını belirterek Senatörün bu yöndeki çalışmalarına bir anlamda destek sağlamıştır.

Genel olarak girişimi desteklemekle birlikte Sayıştay yasa tasarısında yer alan bazı hususların değiştirilmesi için Kongre nezdinde girişimde bulunmuştur. Özellikle kurulacak birimin {Inspector General} Genel Müfettişlik şeklinde değil de Genel Denetçilik ve Müfettişlik olarak değiştirilmesinin daha uygun olacağını, aksi takdirde kurulacak birimin soruşturma yapan bir birim olarak çalışacağı ve yürütülen faaliyetlerin etkililiği ve verimliliğinin denetlenmesi gibi konularda sorumluluğunun bulunmadığı gibi bir algı yanlışlığına yol açacağını belirtmiştir. Senato Sayıştay'ın önerisi doğrultusunda Temsilciler Meclisinin hazırladığı yasa tasarısını değiştirmiş ancak daha sonra yasanın farklı versiyonları arasında uzlaşma sağlamak üzere bir araya gelen Senato ve Temsilciler Meclisi eski Genel Müfettişlik isminin geçerli olmasına karar vermiştir.

Tasarının Senato'da görüşülmesi aşamasında yasanın orijinal halinde olmayan bir hüküm eklenerek GM'in bağımsızlığının artırılması yönünde çok önemli bir adım atılmıştır. Bu hükme göre Bakan veya ilgili ku-

rum üst yöneticisi yapılan denetim ve soruşturmalara müdahale edemeyecek ve ancak sınırlı hallerde denetim veya soruşturmanın durdurulmasını isteyebilecek ve bu durumda Kongre'ye ivedilikle bilgi verecektir.

Senato yasayla ilgili hazırladığı raporda yasanın mevcut haliyle GM ofisi ile kurum yönetimi arasında bir gerilime yol açabileceğini ve kurumun amiri ile ilişkilerin kötü olması halinde yürütülen faaliyetlerin önemli ölçüde aksayabileceğini belirtmiş, ancak herkesin kendi görevini iyi yapması halinde herhangi bir sorun ortaya çıkmayacağını ifade etmiştir.

Yasanın son halinde dikkati çeken bir husus Savunma Bakanlığı gibi bazı kilit Bakanlıkların yasa dahilinde olmamasıdır. Senato'nun ısrarına karşılık Savunma Bakanı'nın talebi üzerine Savunma Bakanlığında GM ofisi kurulma hükmü yasanın en son halinden çıkarılmıştır. Savunma Bakanlığında GM ofisi 1983 yılında da ayrı bir yasayla kurulmuş ve GM'in bir sivil olması hükmü getirilmiştir. Hazine, Dışişleri ve Adalet Bakanlığı da yasa hükmüne dahil edilmemiştir.

İlk Atamalar

İlk Genel Müfettişlerin atanma sürecinde Beyaz Saray ağırlıklı rol oynamıştır. İlgili bakanlıklara önerilecek isimler için öncelikle Beyaz Saray bir araştırma yapmış ve bu araştırma sonucunda her bakanlık için belirlenen 2 veya 3 aday ilgili bakanlık üst yönetimine bildirilmiş ve bunlar arasından kurum yönetiminin özellikle itiraz ettiği isimler not edilmiş ancak son söz Beyaz Sarayda olmuştur. Beyaz Sarayda çalışan bir yetkili bu süreçteki rollerinin nedenini "eğer tüm söz hakkını Bakanlıklara verseydik kurumlar güçlü isimler seçmezlerdi" diye açıklamıştır.³

1980'li Yıllar

80'li yılların başında yönetim değişimi sonrasında yeni yönetim (Reagan yönetimi) tüm genel müfettişleri toplu olarak görevden almıştır. Büyük bir tepkiye neden olan bu hareket sonrasında Kongre üyeleri duruma müdahale edecekleri uyarısında bulunmuştur.⁴ Toplu görevden alma genel müfettişlerin de diğer siyasi atamalar gibi politize olmasına yol açacağı endi-

şesini ortaya çıkarmıştır.

Bu dönemde ayrıca Başkan tarafından Başkanlık Dürüstlük ve Verimlilik Konseyi (Bundan sonra Başkanlık Konseyi olarak adlandırılacaktır) ile Dürüstlük ve Verimlilik İcra Konseyi kurulmuştur. Yönetim ve Bütçe Ofisi İdaresinin Genel Müdür Vekili her iki Konseyin de başkanlığını yapmaktadır.

Paradoksal olarak toplu görevden alma GM'in pozisyonunu güçlendirmiştir. Görevinden alınan GM'in yerine yapılacak atamalarda GM'den oluşan bir komite oluşturularak yeni GM adaylarının bu komite tarafından belirlenmesi ve daha sonra Başkan tarafından senatoya önerilmesi uygulamasına geçilmiş böylelikle GM olarak seçilecek kişilerin politik bağlantılarından ziyade nitelikli olmalarına azami özen gösterilmiştir.⁵

80'li yılların ilk döneminde GM ler tarafından yürütülen denetim ve soruşturma faaliyetleri gerek yürütme organından ve gerekse de Kongre'den takdir ve destek görmüş⁶ ve bu dönemler bir anlamda GM'in "zafer günleri" olarak değerlendirilmiştir. Federal bürokrasiyi küçültme çabalarının hakim olduğu bu dönemde diğer kadrolar yalnızca %1 artış gösterirken GM kadroları %23 artmıştır.⁷

Kongre, yasanın 10. Yıl dönümünde GM lerin önceki yasada yer almayan Adalet ve Hazine bakanlıkları gibi kamu kurumlarında kurulması için çalışma başlatmıştır. Yasa çalışmaları sırasında yine federal bürokrasi ve Adalet Bakanlığı yasanın hukuki açıdan sakat olduğu gerekçesiyle karşı çıkmış ancak Kongre bu görüşlere itibar etmeyerek GM ofisinin adı gecen bakanlıklara ek olarak diğer 33 kamu kuruluşunda da oluşturulmasına yönelik yasa değişikliklerini kabul etmiştir. Bu 33 kamu kuruluşunda GM in Başkan tarafından değil kurum yöneticisi tarafından atanması öngörülmüştür. Kuruluşlarda görev yapacak GM in de planlama ve denetimlerin yürütülmesinde bağımsız olduğuna dair bir hükme bu yasada da yer verilmiştir.

Kamu kuruluşlarında kurum üst yöneticileri tarafından atanan GM'ler ilk zamanlarda kurumlarında ken-

3 LIGHT, Ibid s. 82

4 LIGHT. Ibid s.103

5 LIGHT. Ibid s. 106-107.

6 "Inspector General Posts Proposed"; Journal of Accountancy; Apr 1988; 165, 4 s 10.

7 LIGHT, Ibid ss. 102-120.

dilerine yer verilmesi ve kurum tarafından tanınma ve gerekli demirbaş malzemenin temini gibi konularda önemli güçlükler yaşamışlardır.⁸

Bu yasa ile ayrıca sık sık eleştirilen GM raporlarının dili ve içeriklerine ilişkin olarak bir takım düzenlemeler getirilmiş ve raporların tekdüze olması ve Kongre'ye sunulan tüm raporlarda kavram birliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

1990'lı Yıllar

1990'lı yıllar Federal kamu yönetimin önemli bir değişim yaşadığı dönem olmuş ve GM ler değişime ayak uydurmak isterken kendilerine bu dönemde çıkartılan yasalarla yüklenen diğer görevleri de yerine getirmek için caba göstermişlerdir. 1990'da Mali Genel Müdürler Yasası ile kurumların mali tablolarını denetleme görevi GM'e verilmiştir.⁹ (Sayıştay'a ise bütün kamu idaresinin konsolide mali tablolarını denetleme yetkisi verildi)

1990'lı yıllarda yeni yönetimin hedefleri doğrultusunda Federal kamu yönetiminin performansının arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmış ve Başkan Yardımcısı Al Gore'un öncülük ettiği Ulusal Performans Değerlendirmesi adlı tüm federal kamusal faaliyetleri değerlendiren bir çalışma yayımlanmıştır. Bu çalışmada GM'lerin yolsuzluk soruşturmaları ve geleneksel denetimler yerine geleceğe yönelik kurumun yapısını güçlendirmeye ağırlık veren çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiği ve ayrıca denetim çalışmalarının sonuçlarının ölçülmesinin gerektiği belirtilmiştir. Ulusal Performans Değerlendirmesi taslak metninde kurumlardaki performans açığı probleminin bir nedeni olarak GM'in gösterilmesi GM ler tarafından tepkiyle karşılanmış ve bunun üzerine nihai raporda bu dil yumuşatılmıştır.

Başkanlık Konseyi bu eleştiriler karşısında 1994 yılında yayınladığı bir çalışma ile GM'e aşağıdaki tavsiyeleri getirmiştir:

- Faaliyetlerin iyileştirilmesi ve daha etkili hale getirilmesi için idareyle yakın ilişkiler kurulması

⁸ LIGHT Ibid s.132,

⁹ WALKER, David M "Enhancing Federal Accountability", GAO report; GAO-04-117T

- Denetim ve soruşturmalar sonucunda hazırlanan raporların kalitesinin arttırılması ve idare açısından daha yararlı hale getirilmesi

- Kamu idaresindeki mevcut uygulamaların sorgulanarak değişimci bir tavır alınması¹⁰.

Bu dönemde GM ofisleri idare ile daha uyum içinde çalışmaya özen göstermiş ve müşteri memnuniyeti gibi anketler düzenleyerek idare nezdindeki algısını değiştirmeye çalışmıştır.¹¹ Ancak bu çabalar uzun dönemli ve verimli olmamıştır.

2000'li Yıllar ve Son Durum

2000'li yıllarda GM ler yeni yönetim döneminde yapılan atamalar ve yürüttükleri denetim faaliyetleri nedeniyle kendilerini tartışmanın odağında bulmuşlardır. Bu dönemde yaşanan sorunlara 3 temel başlık altında bakabiliriz.

1-) Politizasyon

Bush döneminde atanan GM'ler, kongre ve kamuoyu tarafından, siyasi bağlantıları olması nedeniyle atandıkları gerekçesiyle eleştirilmişlerdir. Kongre tarafından hazırlanan bir rapora göre daha önceki dönemde atanan GM lerin %66'sının denetim tecrübesi varken Bush döneminde atanan GM lerin ancak %18'inin denetim tecrübesi bulunmaktaydı ve %60'ının ise bir şekilde cumhuriyetçi partiyle ilgisi bulunmaktaydı.¹²

Örneğin, Sağlık Bakanlığı GM'i olarak atanan Janet Rehnquist Başkanın kardeşi Florida Valisi Jeb Bush'un isteği üzerine bir soruşturmayı geciktirmekle ve Cumhuriyetçi kanattan gelen soruşturmaların ertelenmesi veya engellenmesi taleplerini yerine getirmesi nedeniyle sert eleştirilere maruz kalmış ve Sayıştay tarafından hakkında yapılan inceleme de olumsuz sonuçlanınca Mart 2003'te istifa etmek zorunda kalmıştır.¹³

¹⁰ NEWCOMER, Kathryn; "The Changing Nature of Accountability: The Role of Inspector General in Federal Agencies"; Public Administration Review, March-April 1998,58-2, pp 130

¹¹ NEWCOMER, Ibid s.135

¹² Kongre tarafından hazırlanan rapor: "The Politicization Of Inspectors General" <http://oversight.house.gov/images/stories/documents/20050111164847-37108.pdf> Erişim 22.12.2010

¹³ PEAR, Robert."Report Criticizes Health Dept. Inspector General as a Poor Manager"; New York Times; June 6, 2003 Ayrıca Bkz. General Accounting Office Report "Review of the Management

NASA'da da benzer şekilde, Bush döneminde atanan GM, kurum içinde usulsüz işlemlerin ortaya çıkarılmasını sağlayacak denetimlerin önünü tıkadığı ve uygun olmayan bir şekilde denetim bulgularını kurum üst yönetimiyle paylaştığı için eleştirilerle karşı karşıya kalmış ve Başkanlık Konseyi tarafından soruşturma geçirmiştir. Sayıştay'ın da NASA ile ilgili olarak yaptığı incelemenin olumsuz sonuçlanmasından sonra 2009 yılının Nisan ayında istifa etmiştir.¹⁴

2-) Genel Müfettişlerin Baskı Altında Kalması

Kurumlarına yönelik olumsuz raporları veya ortaya çıkardıkları yolsuzluklar nedeniyle GM'ler kurumlardan ve yönetime yakın kongredeki Cumhuriyetçi parti tarafından ciddi şekilde eleştiriye uğramışlardır. Genel Hizmetler Ajansı (Ülkemizdeki Devlet Malzeme Ofisinin fonksiyonlarına benzer faaliyetler yürütmektedir.) üst yöneticisi, kurum GM'ini bir teröriste benzetmiş ve eyaletlerde yürütülen denetim faaliyetlerini engellemek istemiştir. Kongredeki Cumhuriyetçiler Irak'ta ABD tarafından yapılan harcamaların denetimini üstlenen ve Irak'ta ABD tarafından yürütülen faaliyetlerde önemli skandalları ortaya çıkartan özel yetkili GM ofisini ortadan kaldırmak istemişlerdir. Hukuk İşleri Ajansı (Yoksullara hukuki yardım sağlayan devlet kuruluşudur) GM'i, kurum yöneticileri tarafından yapılan lüks harcamaları gündeme getirmesi üzerine kurum üst yöneticileri tarafından görevden alınmakla tehdit edilmiştir.¹⁵

3-) Bütçe ve Eleman Kısıntısı Nedeniyle Bir Çok Faaliyet Denetlenememesi

Bütçe açısından kurum üst yöneticilerine ve Beyaz Saraya bağlı olan GM'ler yürütülen faaliyetleri denetlemekte zorluklar yaşamışlardır. Örneğin Savunma

Bakanlığı GM i savunma harcamalarının neredeyse iki katına çıktığını ancak denetçi sayısının aynı kaldığını ve bu yüzden bir çok faaliyetin yeterince denetlenemediğini ifade etmiştir.¹⁶

2008 Yılındaki Yasal Değişiklikler

Uzun süredir kongrenin gündeminde olan GM'in bağımsızlığını güçlendiren yasa değişikliği son gelişmelerden sonra daha fazla önem kazanmış ve kongre tarafından iki partinin de desteğiyle kabul edilerek yasalasmıştır. Yapılan değişikliklerde dikkati çeken en önemli hususlar şunlardır:

- Kurum yönetimi veya Beyaz Saray tarafından faaliyetlerini önemli ölçüde aksatacak ölçüde bütçeleri kısıtlandığı takdirde GM'in konuya ilişkin görüşlerini bütçe metni içinde kongreye sunabilmelerine imkan sağlayan yasa hükmü,
- GM'in kurumdan bağımsız bir şekilde hukuk müşaviri istihdam etme yetkisi
- GM'in nakit ödül veya bonus almasını yasaklayan hükümler

Taslakta yer alan GM'lerin belirli süre için atanmalarını öngören hükümlerle birlikte görevden alınmalarını ancak belli bazı nedenlere bağlayan hükümler Beyaz Sarayın karşı çıkması nedeniyle yasadan çıkartılmışlardır.

Federal Devlette GM Sayıları

I- GM Kadroları -Başkan Tarafından Atananlar (Yalnızca en büyük 10 idareye yer verilmiştir.)

İdare	Bütçe (Bin ABD Doları)	Kadro
Sağlık Bakanlığı	222.000	1.445
Savunma Bakanlığı	206.772	1.370
Vergi İdaresi	131.953	838
Kentleşme ve Emlak Bakanlığı	104.940	646
Sosyal Güvenlik İdaresi	91.476	608
İç Güvenlik Bakanlığı	82.187	520
Tarım Bakanlığı	80.336	598
Çalışma Bakanlığı	71.445	450
Gaziler Bakanlığı	70.174	464
Adalet Bakanlığı	68.000	411

of Inspector General Operations- Department Of Health And Human Services"; GAO-03-685; June 2003

14 MANDEL, Jenny 'NASA inspector general rejects allegations, claims independence' 08.06.2007 ; <http://www.govexec.com/dailyfed/0607/060807m1.html> Ayrıca Bkz. General Accounting Office Report. "Actions Needed to Improve Audit Coverage of NASA" GAO-09-88. December-2008. NASA GM'inin çok sert bir şekilde eleştirildiği ve istifasını istendiği 07.06.2007 tarihli Senato Komite toplantısının görüntüleri su linkten izlenebilir. <http://www.c-spanvideo.org/program/ASAO Erisim> (31.12.2010)

15 Margasak, Larry. "Gov't Watchdogs Under Attack From Bosses". 27.12.2006: http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/12/27/AR2006122701104_pf.html

16 Başyazı. "Sticker Shock and Awe at the Pentagon" 30.05.2008; New York Times

II- Kurum Yöneticileri Tarafından Atananlar (Yalnızca en büyük 10 ve en küçük iki idareye yer verilmiştir.)

İdare	Bütçe (Bin ABD Doları)	Kadro
Posta İdaresi	158.000	916
Irak Özel GM'liği	34.000	115
Amtrak	16.984	87
Ulusal Bilim Vakfı	11.500	62
ABD Merkez Bankası	5.119	33
Basım ve Yayım İdaresi	4.950	23
Emeklilik Sandıkları Garanti İşletmesi	4.038	21
Peace Corps(ABD Yardım Kuruluşu)	3.064	19
Federal İletişim Komisyonu	2.597	20
SEC (ABD Sermaye Piyasası Kurulu)	2.507	10
Federal İşçi İlişkileri İdaresi	0,28	1
Tüketici Ürün Güvenlik Komisyonu	0,24	2

Kaynak: 11.07.2007 tarihli ABD Sayıstay Raporu
Government Accountability Office Report: GAO-07-1089T

III - GM SİSTEMİ VE TÜRKİYE'DEKİ DENETİM SİSTEMİ ARASINDAKİ FARKLAR

Genel müfettişlik sisteminin tam olarak anlaşılabilmesi için bu sistem ile Türkiye'deki mevcut denetim sistemi arasındaki önemli farklılıklara aşağıda değinilecektir.¹⁷

Kurumsal Farklılıklar

1. Kongrenin Güçlü Desteği

Genel Müfettişlik sistemine Kongre başlangıçtan bu yana çok güçlü destek vermiştir. Ayrıca yasal hükümler gereği GM ler 6 ayda bir yürüttükleri faaliyetler ile ilgili olarak Kongreyi düzenli olarak bilgilendirmektedirler. Ülkemizde teftiş kurulları/denetim birimleri ile Yasama organı arasında böyle bir organik bağ söz konusu değildir. Zaman zaman kurulan meclis komisyonlarında uzman olarak denetim elemanlarının çalışması söz konusu ise de bu faaliyet geçici niteliktedir. Yasama organının denetim faaliyetlerine ilgisi çok sınırlıdır.

¹⁷ Farklılıklar sadece bu başlık altında sıralanan unsurlarla sınırlı değildir, tüm farklılıkları ele almak için ABD'deki federal kamu yönetimi ile Türkiye'deki kamu yönetimini birlikte değerlendirmek gerekmektedir ki böyle bir değerlendirme bu çalışmanın sınırlarını aşmaktadır.

2. Sayıştay'ın Yakın İlgisi ve Gözetimi

GM ofisleri tarafından yürütülen denetimler ABD Sayıştay'ı tarafından çıkartılan standartlara uygun olarak yapılmaktadır. Sayıştay da GM'lerce yapılan denetimlerde söz konusu standartlara uyulup uyulmadığını incelemektedir. Ayrıca Kongre de faaliyetlerini yetersiz bulduğu Genel Müfettiş Ofislerini Sayıştaya denetletmektedir. Diğer taraftan Sayıştay, Genel müfettiş ofisleriyle yakından çalışma isteğini sık sık belirtmekte ve bu işbirliğinin yasal temele oturtulması için Kongreden istekte bulunmaktadır. Ülkemizde Sayıştay'ın kurumlardaki denetim birimleriyle yakın bir ilişkisi bulunmamaktadır. Ayrıca Sayıştay'ın denetim birimleri üzerinde gözetim yapması söz konusu değildir.

3. Başkanlık Bütçe Ofisi

ABD'de bütçe sürecinde ülkemizde olduğu gibi Maliye Bakanlığı değil doğrudan Başkana bağlı Yönetim ve Bütçe ofisi en önemli rolü oynamaktadır. Genel Müfettiş ofisleri de özellikle bütçeden sorumlu yöneticisi ile yakın bir işbirliği içinde çalışmaktadır.

Genel Müfettiş Ofisleri Arasındaki ilişki

1. Kalite Güvence Programları Kapsamında Yapılan Denetimler

Genel Müfettişlik Ofislerinin faaliyetleri, kalite güvence standartlar gereği diğer genel müfettiş ofislerince, standartlara uygun yapılabildiği yönünden incelenmektedir. Ülkemizde teftiş ve denetim birimlerinin denetlenmesi gibi bir anlayış bulunmamaktadır. Aşağıda önümüzdeki yıllarda bu program kapsamında Bakanlıklar ve Kuruluşlarda yapılacak denetimleri gösteren tablo yer almaktadır¹⁸

¹⁸ Office of Inspector General Peer Review Schedule: Offices of Investigations Fiscal Years 2010-2014. <http://www.ignet.gov/pande/standards/oipeergrpb.pdf> ve büyük kuruluşlar için <http://www.ignet.gov/pande/standards/oipeergrpc.pdf>

Denetlenen İdare	Denetleyen İdare	Dönem
Genel Hizmetler İdaresi	Enerji Bakanlığı	Mayıs - Haziran - Temmuz 2010
İçişleri Bakanlığı	Hazine Bakanlığı	Ağustos - Eylül- Ekim 2010
Cevre Koruma Ajansı	Ulaştırma Bakanlığı	Kasım - Aralık - Ocak 2011
Eğitim Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı	Şubat - Mart - Nisan 2011
Hazine Bakanlığı	Küçük İşletmeler Yardım İdaresi	Şubat - Mart - Nisan 2011
NASA	Tasarruf Mevduatını Koruma Id.	Mayıs - Haziran - Temmuz 2011
Enerji Bakanlığı	Cevre Koruma Ajansı	Mayıs - Haziran - Temmuz 2011
Küçük İşletmeler Yardım İdaresi	Gaziler Bakanlığı	Ağustos - Eylül- Ekim 2011

Büyük İdareler

Denetlenen İdare	Denetleyen İdare	Dönem
Adalet Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı	Kasım - Aralık - Ocak 2010
Tarım Bakanlığı	İç Güvenlik Bakanlığı	Şubat - Mart - Nisan 2010
Sosyal Güvenlik İdaresi	Posta İdaresi	Mayıs - Haziran - Temmuz 2010
Çalışma Bakanlığı	Vergi İdaresi	Mayıs - Haziran - Temmuz 2010
Savunma Bakanlığı	Çalışma Bakanlığı	Mayıs - Haziran - Temmuz 2010
Kentleşme ve Emlak Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı	Kasım - Aralık - Ocak 2011
Posta İdaresi	Adalet Bakanlığı	Mayıs - Haziran - Temmuz 2011
Vergi İdaresi	Sosyal Güvenlik İdaresi	Ağustos - Eylül- Ekim 2011

2. Başkanlık Konseyi

Başkan tarafından atanan Genel müfettişler, 1982 yılında Başkanlık Talimatı ile oluşturulan ve 2008 yılında yasal statüye kavuşan Başkanlık Konseyinin üyesidirler. Bu konsey genel müfettişlerin bir araya gelerek ortak sorunlarına ortak çareler aradıkları bir platform niteliği taşımaktadır. Federal yöneticiler, Başkanlık Konseyinin Genel müfettişler için adeta bir sendika gibi çalıştığını ifade etmişler ve GM in artan güçlerinin arkasında yatan nedenlerden birinin bu konsey olduğunu belirtmişlerdir.¹⁹ Ülkemizde ise denetim birimleri arasında işbirliğini sağlayacak herhangi bir resmi platform bulunmamaktadır.

Genel Müfettiş Ofislerinin örgütlenmesi

1. Genel müfettiş ve Denetim Birimi Başkanı/Teftiş Kurulu başkanlarının Yetkileri

Mevcut haliyle soruşturma ve denetim faaliyetleri tamamen GM'in şahsında temsil edilmektedir. Yasa GM'e birimini kurma; işe alma ve işten çıkarma ve yetkileri tanıdır. Genel müfettiş performansını yetersiz bulduğu personeli görevden alabilmektedir. GM'lere, 2008 yılında yapılan değişikliklerle, idare içinde görev yapan hukuk müşavirleriyle herhangi bir organik bağı olmayacak ve yalnızca GM'e bağlı olarak çalışacak hukuk müşaviri istihdam etme yetkisi de tanınmıştır. Bağımsızlık birey olarak denetçiye veya soruşturmacıya tanınmamıştır. İdareye karşı bağımsız olan Genel Müfettiştir. GM ofislerinde belli bir hiyerarşik yapı vardır ve personel - denetçi ve soruşturmacılar - GM'in görevlendirdiği yöneticilere bağlı olarak çalışmaktadırlar. Ülkemizde denetim birimi başkanlarının yetkileri çok daha kısıtlıdır. İdari birim oluşturma yetkileri ve performans dayalı olarak görevden alma yetkileri bulunmamaktadır.

2. Uzmanlaşma ve Açık Kariyer Sistemi

Genel müfettiş ofislerinde yapılan işe göre uzmanlaşma esastır ve soruşturma ve denetim faaliyetleri temel olarak iki farklı kariyer grubu tarafından yürütülür; denetçiler ve soruşturmacılar. Bu kariyer gruplarının yanında içinde bulunulan bakanlık veya kuruma göre Bilgi Sistemleri Uzmanı, İstatistikçi, Analist, İhale Uzmanı, Avukat, Ekonomist ve diğer meslek gruplarından elemanlar çalıştırılmaktadır.²⁰ Bu kadrolara doğrudan, federal düzenlemeler dahilinde, atama yapılabilmektedir. Boşalan bir pozisyon için aşağıdan yukarıya doğrudan atama yapılmamaktadır. Daha üst pozisyonlar için GM ofisinde çalışanların da diğer başvurular gibi gerekli şartları sağlaması ve mülakat süreci gibi aşamalardan geçmesi gerekir. Ülkemizde farklı meslek dallarından gelseler de müfettiş, kontrolör, denetçi gibi tek ad altında örgütlenmiş müfettişler/denetçiler tarafından denetim/teftiş yapılmaktadır. Uzmanlaşma resmi olarak bulunmamaktadır. Ayrıca kapalı kariyer sistemi gereğince üst

19 LIGHT. Ibid s.186

20 "Survey Of Inspection And Evaluation Operations At Federal Offices Of Inspector General" <http://www.ignet.gov/pandef/ie/2007IESurveyfinal.pdf>

kadrolara ancak daha önce denetim biriminde görev yapmış kişilerden atama yapılabilmektedir.

Yakın Tarihli Bir Olay - GM'ler Üzerinde Senato Gözetimi

Genel Müfettişlerle ilgili yaşanmış yakın tarihli bir olay farklı denetim sistemlerinin işlemesine ilişkin aydınlatıcı olacaktır:

Washington'da çalışan kamu görevlilerine yönelik trafik sıkışıklığını azaltmak için yürürlüğe konan programa göre toplu taşıma araçlarıyla gelen kamu görevlilerine aylık 100 ABD doları civarında ödeme yapılmaktadır. Bu ödemeden yararlananların kendi araçlarıyla değil toplu taşıma araçlarıyla gelmeleri gerekmektedir. Ancak yapılan incelemelerde Hazine Bakanlığında bazı görevlilerin ödemeden yararlanmasına rağmen kendi arabalarıyla gittikleri tespit edilmiştir. Bunun üzerine Hazine GM Ofisi tarafından konu incelemeye alınmıştır. İnceleme başladıktan sonra GM ofisinde görevli üst yöneticiler – kendileri de bu programdan yararlandıkları halde arabalarıyla geldikleri için konunun daha fazla büyütülmemesini istemişler ve baskı yaparak görevli soruşturmacı tarafından soruşturmanın kapatılmasını sağlamışlardır. Konu bir şikayet konusu yapılarak Hazine GM'den işlem yapılması istenilmiştir. Hazine GM şikayetin kendine bağlı üst yöneticilerle ilgili olması nedeniyle şikayete ilgili soruşturmanın Çalışma Bakanlığı GM Ofisi tarafından yapılmasına karar vermiş ve çalışma Bakanlığı GM'i tarafından görevlendirilen soruşturmacılar yaptıkları inceleme sonrasında hazırladıkları raporu Hazine GM Ofisine sunmuşlardır. Ancak bu raporu ağır bulan Hazine Genel Müfettişi açık kaldığını ileri sürdüğü bazı konularda ek soruşturma yapmak üzere Hazine GM Ofisinden soruşturmacılar görevlendirmiştir.

Bu noktada Senato devreye girerek Hazine GM ofisinde görevli üst yöneticilerle ilgili işlem yapılmasında gecikme yaşanmasını eleştirmiştir. İlgili senatör daha sonra konuyu Senato Genel Kurulu gündemine getirmiş ve yaptığı uzun konuşmada GM'lerin kendi davranışlarıyla diğer kamu görevlilerine örnek olması gerektiğini, GM'in soruşturmayı geciktirdiğini ve vazifesinde ihmali olduğunu, söz konusu iki üst düzey yöneticinin işten atılmaları gerektiğini belirtmiştir.

Bu olayla ilgili olarak üç nokta dikkatimizi çekmektedir.

1. Hazine GM'i kendi personeliyle ilgili soruşturmanın daha objektif olmasını sağlamak için soruşturmanın bir başka denetim birimince yapılmasını istemektedir.

2. Senato'da iktidar partisine mensup bir senatör, yönetimi zora düşürecek şekilde bakanlıklarda yaşananları kamuoyunun dikkatine sunabilmektedir.

3. Senato, GM ofisiyle ilgili en küçük iddiaları –iddialar aylık 100 ABD doları civarında yapılan ödemelerle ilgilidir- bile dikkate almakta, GM ofislerini yakından izlemekte ve işlemlerinden dolayı hesap vermesini istemektedir.

Kaynak: Friedman, Dan. "Senator slams Treasury IG for not firing cheating investigators". http://www.govexec.com/story_page.cfm?articleid=40407&dcn=todaynews (Erişim 28.12.2010)

Ülkemizdeki GM sistemine atf yapılan denetim tartışmalarına ilişkin bir not

Ülkemizde denetim konularında yapılan güncel tartışmalarda GM'lerin geniş yetkilerine ve güçlü pozisyonlarına atf yapılarak ülkemizde de denetim birimlerine daha fazla yetki verilmesi gerektiği sıklıkla vurgulanmaktadır. Bu ifadelerin yer aldığı yayınlarda* GM hakkındaki bilgi yanlışlarının yanında dikkat çeken bir diğer husus GM'lerin yetkilerine geniş bir şekilde yer verilirken hesap verme sorumlulukları adına mevcut mekanizmalara hiç değinilmemesidir. Halbuki hesap verme sorumluluğu yetki ile beraber bulunması gereken bir unsurdur. ABD'de Kongre GM'e geniş yetkiler tanımış ancak bu yetkilerin kullanımında herhangi bir sorun gördüğünde ilgili GM'i yaptığı işlemlerden dolayı saatlerce basın önünde sorgulamaktan çekinmemiştir. Kongrenin yanında Sayıştay'ın gözetimi ve kalite güvence programları çerçevesinde GM'in birbirlerini denetledikleri de göz önünde bulundurulduğunda ABD'de GM in etkili hesap verme mekanizmalarına sahip oldukları görülmektedir. Hesap verme sorumluluğuna ilişkin benzer yapılar önermeden yalnızca GM'in yetkilerine atf yapılarak yeni yetki istenmesi güç kazanma isteği olarak değerlendirilebilecektir. Faaliyet raporlarında yer alan rapor sayılarının ve incelemelere ilişkin anlamlı olmayan bazı rakamların şeffaflık sağladığı ve böylece hesap verme sorumluluğunu yerine getirdiği iddia edilemez. Denetim faaliyetinin daha etkili yürütülebilmesi için yetki isteniyorsa bunun yanında bu yetkinin kamu yararı doğrultusunda

da kullanıldığına ilişkin sistematik bir şekilde kamuya nasıl hesap verileceği üzerinde de durulmalıdır.

*Örneğin Bkz. <http://www.mtk.gov.tr/Detay.aspx?contentID=182>. (Erişim 29.12.2010) Bu yayında GM'lerin görevden alınmasında açık hukuki gerekçelere dayanılması gerektiği belirtilmektedir. Bu bilgi doğru değildir. Kanunun 3 üncü maddesinin b fıkrasında görevden alma durumunda Başkana yalnızca bu işlemin nedenini Kongreye bildirme yükümlülüğü getirilmiştir. Bu nedenin hukuki olması gerekmemektedir. Nitekim Obama kendi seçim kampanyasına destek veren iş adamlarının üzerine giden bir GM'i görevden almış ve gerekçe olarak da yalnızca ilgili GM'e güven duymamasını göstermiştir. Kongre tarafından eleştirilmesi üzerine daha sonra Genel Müfettişin "kafasının karışık" ve "dağınık" olduğu gibi gerekçeler göstermiştir. Bu nedenlerin hukuki olmadıkları açıktır. Bkz. <http://www.washingtontimes.com/news/2009/jun/15/walpin-gate/ve> http://www.realclearpolitics.com/articles/2009/06/18/interview_with_fired_inspector_gerald_walpin_97080.html

IV - Genel Müfettişlik Modeli – İmkansız İstemek mi Geriye Dönüş mü?

1978 yılından itibaren genişleyerek tüm federal kamu yönetiminde faaliyet göstermeye başlayan genel müfettişler şu anda geçmişe kıyasla çok daha fazla yetki ve güç sahibidirler. Zaman içindeki bu gelişme bir anlamda genel müfettişlerin başarısını ve değerini gösterdiği, bu nedenle denetim, soruşturma ve teftişin bir arada olduğu ve güçlü yetkilerle mücehhez bir yapının Türkiye için de uygulanmasının yararlı olacağı savunulabilir.

Konu iki farklı perspektiften değerlendirilmelidir. Birinci olarak Genel Müfettişlik sistemi, ABD siyasi sisteminin bir ürünüdür ve mevcut haliyle çeşitli kurumlar arasındaki uzlaşmanın ve güç ilişkilerinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. ABD'deki federal yönetim sistemi ve katı güçler ayrılığı ilkesi ve her şeyden önce kamu denetim sistemi içindeki Kongre ve Sayıştay gibi diğer önemli aktörlerin sistem içindeki rolleri göz önünde bulundurulmadan genel müfettişlerin durumunun tek başına değerlendirilmesi doğru değildir. Genel müfettişliğin kısa tarihinin gösterdiği gibi bu kurum Kongrenin ortaya çıkardığı ve zaman zaman yürütmenin itirazlarına karşılık koruduğu bir

sistemdir. Parlamenter sistemlerde yürütme organlarının sıcak bakmadığı bu tür bir yapının oluşturulması ve devam ettirilmesi kanımızca mümkün değildir ve bu yapının bu haliyle ülkemize model olması düşünülemez.

İkinci olarak ve daha da önemlisi genel müfettişlik sisteminin ABD'de kamu yönetiminin iyileştirilmesine ve kamu hizmetlerinin sunumuna ne ölçüde katkı sağladığı ve yapılan denetim ve soruşturmalarla kamudaki yolsuzluk ve kaynak israfının ne kadar önüne geçebildiğidir. Daha fazla yetki ile donatılarak kamu idaresi içinde önemli bir aktör haline gelmek tek başına bir amaç değildir. Önemli olan bu yetkinin bu amaçlar doğrultusunda kullanılmasıdır.

Bu noktada vurgulamamız gereken önemli bir durum ABD'de GM'lerin etkinliğinin ve performanslarının giderek daha fazla sorgulanması ve eleştirilmesidir. Nitekim ülkenin önde gelen gazetelerinin birinde, genel müfettişlere daha fazla yetki verilmesi durumunda genel müfettişlerin kurumları içinde tamamen adeta bir savcıya dönüşerek kamu yönetiminde bir kaosa neden olacakları belirtilmiştir.²¹ Genel müfettişler hakkında bir başka değerlendirme de genel müfettişlik sisteminin tamamen kaldırılması istenmektedir.²²

Konuyu daha ayrıntılı değerlendiren akademik değerlendirmelere bakıldığında New York Üniversitesinde Kamu Yönetimi profesörü olan Paul Light genel müfettişlerin performansları ve genel olarak genel müfettişlerin kamu yönetimindeki etkileri ile ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerde bulunmuştur:

- Soruşturma ve denetim fonksiyonlarının bir arada olması, zamanla denetim fonksiyonunun ihmal edilmesine ve soruşturmalara ağırlık verilmesine yol açmıştır.
- Genel müfettişler genel olarak önemsiz sorunlarla uğraşarak kamu idaresinin karşı karşıya olduğu ve neticede küçük ölçekli birçok soruna yol açan sistemsiz sorunlarla ilgilenmemişlerdir.²³

21 Başyazı. "Prosecutors General". Wall Street Journal. New York, Dec 9, 2010.

22 Başyazı. "Abolish The Inspector General" ; Wall Street Journal. New York, June 25, 2009.

23 LIGHT Ibid ss. 220-223

Harvard Üniversitesi Kamu yönetimi Bölümü profesörü Steven Kellman da yukarıdaki görüşlere destek vererek genel müfettişler tarafından yürütülen faaliyetlerin kontrol odaklı olduğu ve genel olarak “ceza” odaklı bu yaklaşımının geçmiş yüzyılın kamu yönetimi anlayışını yansıttığını ve bu haliyle kamu hizmetlerinin sunumunu güçleştirdiğini, kamu personelini demoralize ettiğini, personelin eleştiriden kaçınmak için herhangi bir girişimde bulunmaktan kaçındığını ve bu durumun nitelikli personel istihdamını güçleştirerek (talent deficit) kamu kurumlarının üzerinde uzun dönemli olumsuz etkileri olduğunu ifade etmiştir.²⁴

Kellman’ın değerlendirmeleriyle 1963 yılında ülkemizdeki teftiş sistemini değerlendiren aşağıdaki satırlar arasındaki benzerlik özellikle dikkat çekmektedir:

“... Teftişin veya müfettişin baskısı, çekingenlik ve korku yaratmakta, bu durum ise, idarede atalet doğurmaktadır. Buna karşılık, “dürüst kimse teftiştan korkmaz” denilmekte ise de, zamanımızda mevzuat o kadar karışık ve tefsirde hataya düşmek o derece mümkündür ki; memurlar karşılaştıkları meselelerde mümkün olduğu kadar amirlerine danışmak, karar vermektan kaçınmak veya tehlikesiz kararlar vererek kendilerini korumak eğilimindedirler.”²⁵

Daha önce ülkemizde eleştiri konusu yapılan hususlar ABD’de de eleştirilmektedir. Benzer yapıların benzer sorunlar doğurduğu görülmektedir. Bu durum denetim ve soruşturmanın birlikte bulunduğu bir denetim yapısının faaliyetlerin yürütülmesine istenen ölçüde katkı sağlamayacağını göstermektedir. Kamu personelinde zaten güçlü bir şekilde var olan riskten kaçınma arzusu soruşturma eksenli bir denetim yaklaşımının baskısı ile daha da güçlenmekte ve kamu hizmetlerinin sunumunda aksamalara neden olmaktadır.

ABD’deki Genel Müfettişlik sistemi aslında denetim ve soruşturma birimlerinin niye bir arada olmamaları gerektiğine ilişkin güzel bir örnek sunmaktadır. Bir taraftan hayli etkin olan soruşturma fonksiyonu genel olarak hedef gurubu olan Kongreyi memnun etmiştir

ancak kamu faaliyetlerinin etkinliğinin artırılmasına destek vermesi beklenen denetim fonksiyonu soruşturma fonksiyonunun gölgesinde kalmış ve bu beklentileri karşılayamamıştır.²⁶

Bu durum bir açıdan şaşırtıcı değildir, GM’ler daha zor olandan ziyade daha kolay olana ve daha sansosyenele olana odaklanmışlardır. Mevcut bir faaliyetin daha etkin ve etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere geleceğe yönelik öneriler ortaya atmak, geçmişte yaşanan bir olay ile ilgili eldeki deliller ışığında karar vermeye kıyaslandığında her zaman daha zor ve daha tartışmalıdır. Genel müfettişler bu anlamda kendilerini bu tür tartışmaların uzağında tutmak istemişler ve yolsuzluk ve su-i istimal olaylarını tespit edip kamuoyunun önüne çıkarmak gibi Kongre ve kamuoyunun daha fazla dikkatini çekecek soruşturma faaliyetlerine ağırlık vermişlerdir.

Kanımızca, ABD Genel müfettişlik sistemi özellikle denetim faaliyetleri açısından değerlendirildiğinde başarılı bir model değildir. Bu modelden bir ders çıkartılacaksa, denetim faaliyetlerinin farklı bir denetim yaklaşımı ve felsefesi ve buna paralel olarak farklı nitelikte insan kaynağı gerektirdiği, bu nedenle - iki faaliyetin birleştirilmesi durumunda soruşturma faaliyetinin baskın olması gerçeği karşısında - denetim ve soruşturma faaliyetinin ayrı birimler olarak faaliyetlerini sürdürmelerinin daha etkin ve verimli olacağıdır.

24 KELMAN, Steve. “The IG Ideology”. Washington Post. April 4, 2007.

25 Merkezi Hükümet Teşkilâtı Kurulu ve Görevleri, Merkezi Hükümet Teşkilâtı Araştırma Projesi Yönetim Kurulu Raporu, TODAİE yayını.1963 s.98

26 Savunma Bakanlığı GM Ofisinde soruşturmalardan sorumlu yönetici olarak görev yapan James Ives’te soruşturma ağırlıklı denetim yaklaşımının hakim olduğunu bunun da ilk zamanlarda yapılan bazı tercihlerin etkisinin kirilamamsına bağlamaktadır. kabul etmektedir. Bkz IVES, James R.” Inspectors General: Prioritizing Accountability”. Journal of Public Inquiry. Fall-Winter 2009-2010. s.25-31